

Notat

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Pesticider og Genteknologi
J.nr. MST-001-03624
Ref. STM
Den 17. februar 2011

Bilag 1 til besvarelse af MPU alm. del spørgsmål 396

Tidslinje for de vigtigste beslutninger og forslag om regulering af godkendelse af glyphosat i perioden 1999 til 2011

1998/99

Varslingssystemet for pesticider i grundvand (VAP) startes op. Glyphosat indgår som et af de første stoffer, der testes i VAP med sprøjtning i 1999.

2000

Revurdering af glyphosat afsluttes den 15. september. Miljøstyrelsen vurderer ud fra et omfattende dokumentationsmateriale samt danske feltundersøgelser, at den ansøgte anvendelse af glyphosat ikke udgør en uacceptabel risiko for forurening af grundvandet. Der er i afgørelsen også foretaget en grundig vurdering af monitoringsresultater fra den danske grundvandsovervågning i form af GRUMO (grundvand generelt) og LOOP (ungt højtliggende grundvand tæt på jordoverfladen). Resultatet indgår i konklusionen, at der ikke er uacceptabel risiko for forurening af grundvandet med glyphosat og AMPA for de godkendte anvendelser.

2001

I september 2001 udgives en VAP rapport, der konkluderer, at glyphosat og dets nedbrydningsprodukt AMPA er påvist i drænvand, der gennem drænrør i ca. en meters dybde strømmer af fra en af testmarkerne, i koncentrationer over 0,1 mikrogram/liter. Værdien 0,1 mikrogram/liter er den grænseværdi, der gælder for pesticider og deres nedbrydningsprodukter i grundvand og drikkevand.

2002

Glyphosat tages op til en fornyet vurdering af den mulige udvaskning til grundvandet som følge af resultaterne for drænvandet i VAP.

GEUS anbefalede, at resultaterne fra drænvandet i VAP lægges til grund for en forventet nedsivning af glyphosat i grundvandet. Miljøstyrelsen konkluderer på den baggrund, at der er en risiko for forurening af grundvandet med glyphosat i koncentrationer over grænseværdien ved anvendelse af glyphosat på stubmark og et forbud mod anvendelse om efteråret på lerjorde påtænkes.

2003

Miljøstyrelsen sender udkast til afgørelse i partshøring i juni 2003. Det fremgår af udkastet, at glyphosat ikke kan godkendes til anvendelse på stubmarker på lerjorde om efteråret efter 15. september.

Der indkom frem til september 2003 omfattende høringssvar fra en række interessenter. Der blev i høringssvarene bl.a. argumenteret for, at kvaliteten af drænvand ikke kan sidestilles med kvaliteten af grundvand. Miljøstyrelsen konstaterede, at der var uenighed om hvordan resultaterne fra varslingssystemets drænvand skulle fortolkes, især for stærkt partikelbunde stoffer som glyphosat.

2004

Miljøstyrelsen tog initiativ til et nationalt seminar om potentiel nedsivning af glyphosat, der blev afholdt 15. september som følge af ovennævnte faglige uenighed. På seminaret blev det konkluderet,

at glyphosat under visse omstændigheder kan transporteres ned i jorden gennem porer og sprækker og bevirke, at koncentrationen af glyphosat i drænvand kan overskride grænseværdien for drikkevand. Det blev samtidig konkluderet, at antallet og størrelsen af porerne aftager med dybden, og at drænvand i 1 meters dybde har en højere koncentration af glyphosat end vand, der har passeret 1-3 meter zonen.

2004

Miljøstyrelsen afslutter den 9. december vurderingen af glyphosat, der får en fornyet godkendelse uden restriktioner.

Miljøstyrelsens vurdering var bl.a. baseret på resultaterne fra ovennævnte seminar. Det blev endvidere lagt til grund, at resultaterne fra VAP viste, at der i systemets grundvandsinstallationer, der monitorer på helt ungt grundvand, alene var tale om få sporadiske fund - alle i koncentrationer under grænseværdien.

2009

Miljøstyrelsens revurdering af glyphosat efter optagelse af stoffet på Bilag 1 til plantebeskyttelsesmiddeldirektivet afsluttes med en fornyet godkendelse uden ændringer i forhold til forrige godkendelse for så vidt angår grundvand.

I perioden siden den forrige godkendelse i 2004 er der kommet supplerende resultater fra VAP. Miljøstyrelsen vurderede, at disse resultater bekræftede vurderingen i den forrige godkendelse i kraft af, at koncentrationerne i VAP estimeret som årlige gennemsnitskoncentrationer lå væsentligt under grænseværdien i systemets grundvandsinstallationer i dybder fra 1½ ned til ca. 5 meters dybde. På det tidspunkt havde de årlige grundvandsrapporter fra GEUS vist meget få fund af glyphosat over grænseværdien i forhold til det store antal analyser, så Miljøstyrelsen lagde vægt på resultaterne fra det mere intensive VAP.

2010

Den seneste VAP rapport (september 2010) angiver, at der nu foreligger over 1600 analyser på glyphosat i grundvandsinstallationerne i VAP, hvoraf grænseværdien var overskredet i to tilfælde. Miljøstyrelsen vurderer, at den gennemsnitlige årlige koncentration ligger væsentligt under grænseværdien, hvorfor stoffet ikke tages op til en fornyet vurdering.

Rapporten refererer i øvrigt til 5 fund af glyphosat under grænseværdien¹ i grundvandet under én forsøgsmark i september kort efter de kraftigste regnfald i Varslingssystemets historie. Måned efter kunne der slet ikke påvises glyphosat i grundvandet under den pågældende forsøgsmark.

2011

Den årlige grundvandsrapport fra GEUS (januar 2011) viser, at der i 2009 er set en stigning med 9 fund af glyphosat over grænseværdien i grundvandsovervågningen – så der nu totalt er 18 fund over grænsen ud af de 8400 analyser fra godt 1350 borer, der er foretaget de sidste 13 år. Årsagen til fundene er ikke fastlagt. På denne baggrund beslutter miljøministeren, at bede Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen om at foretage en undersøgelse, der kan fastslå årsagen til fundene af glyphosat i grundvandsprøverne.

¹ Rapporten angiver de 5 fund som liggende under grænseværdien, men som følge af analyseusikkerhed kan nogle af dem have ligget omkring grænseværdien.